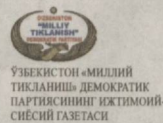

ПРЕЗИДЕНТ ТАКЛИФИГА КЎРА,
30 ИЮНЬ – «ЁШЛАР КУНИ» ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ.

INSON O'ZGARSA - JAMIYAT O'ZGARADI!

milliy tiklanish

№ 22 (1124) 2021 йил 30 июнь, чоршанба 1995 йил 10 июндан чиқа бошлагани www.mt.uz / gazeta@mt.uz / mtiklanish@mail.ru

Ётакчилик мартабаси ёшлар томонидан эгалланмоқда. Бироқ...

Айни пайтда дунё аҳолисининг 30 фоизга яқинини ёшлар ташкил этмоқда. Агар 2021 йилнинг биринчи ярим йиллигида дунё аҳолиси 7,893 миллион кишидан ошганини инобатга олсак, она сайёрамизда 1,5 миллиардга яқин ёшлар борлиги маълум бўлади.

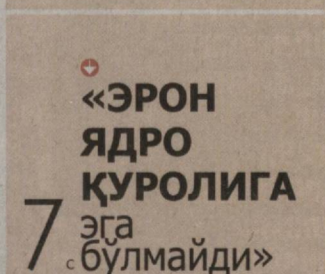
Аммо айрим мамлакатларда ёшлар сони жами аҳолининг 50 фоизидан кўпини ташкил этаётгани айтилмоқда. Ўзбекистон ҳам ана шундай давлатлардан бири.

«Миллий тикланиш» демократик партиясининг навбатдаги тадбири – «Ёшлар келажак драйверлари» I Ёшлар форуми Ренессанс пойдеворини тиклаётган янги авлод вакиллари партиянинг ғоя ва мақсадлари атрофида янада фаолроқ жипслашишга хизмат қилди, дейиш мумкин.

– Ўзбекистонда ёшлар масаласига бирламчи масала сифатида эътибор қаратилаётгани бежиз эмас, – деди тадбирнинг очилишида «Миллий тикланиш» демократик партияси раиси ўринбосари Ф.Муҳаммеджанова.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, таниқли ёзувчи ва олим Хуршид Дўстмуҳаммад эса партия томонидан «Инсон ўзгарса, жамият ўзгаради» ғояси бежиз илгари сурилмаётганини, жамият ўзгариши учун аввало ўзимиз ўзгаришимиз кераклиги ҳақида гапирди.

Давоми 4-бетда

“ 2018 йили Ички ишлар ходимларига нисбатан 24 185 та хуқуқбузарлик ҳолати қайд этилган бўлса, ушбу кўрсаткич 2019 йилда 29 575 тани, 2020 йилда эса 38 911 тани ташкил этган... ” 2

ЭЙ ХОНИМЧА, 400 НИ ОЛГИНДА, ЧЕКИШНИ ТАШЛА! 8

Тенгдошларимиз учун энг ишончли вакилга айланамиз

Ёшлар парламенти аъзолари тенгдошларимизнинг муаммоларига қонуний ечим топиш ҳамда уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишда ишончли вакилга айланишлари керак. Ёшлар парламенти аъзоларининг Қонунчилик палатаси депутатлари билан ҳудудларда бўлиб, сайлов округларида аниқланган муаммоли масалаларни биргаликда ҳал эта бошлаганлари бу йўлдаги дастлабки қадам вазифасини ўтапти, деб ўйлайман.

Эндиликда қонун лойиҳаларига таклиф бериш ишларини фаоллаштириб, чин маънода ёшлар масалаларида депутатларга суянч бўлишимиз керак.

Тошкент Халқаро Вестминстер университети тамомлаб иш бошлаганига 4 йил тўлди. Ўтган йиллар давомида ҳар қандай йигит-қиз фаолиятида ИШОНЧ энг муҳим омил деган хулосага келдим. Агар жамоа аъзолари ўртасида ўзаро ишонч бўлса, бу жамоа ҳар доим муваффақиятга эришади. Агар жамоада ўзаро ишонч бўлмаса, бу ерда масъулият ҳам, муваффақият ҳам бўлмайди.

Давоми 4-бетда

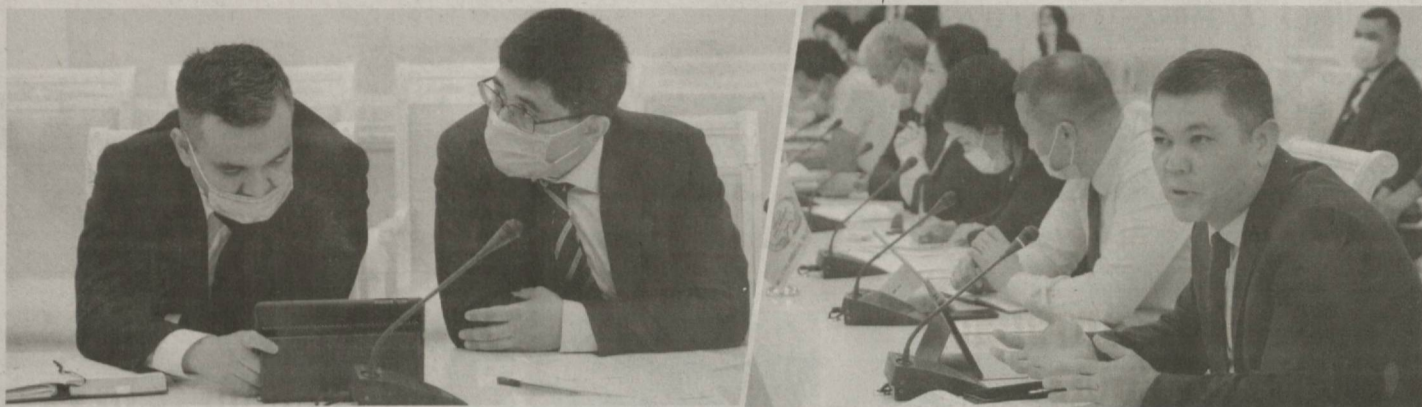

Ёшлар – давлатнинг катта кучи, стратегик ресурси

Маълумки, ҳар қандай давлатнинг келажаги ва изчил тараққиёти билимли ва тарбияли авлод билан чамбарчас боғлиқ. Айнан шунинг учун ҳам, ёшлар сиёсати мамлакат равнақининг давомийлигини таъминлашга қаратилган барча стратегияларда намоён бўлади. Бу эса, юрт ёшларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, улар учун қулай шарт-шароит ва имкониятлар яратиш борасида катта ҳажмдаги ишларни амалга оширишни тақозо этади. Кейинги йилларда Ўзбекистонда ҳам бу борада самарали сиёсат олиб борилмоқда.

Давоми 3-бетда

Қонун устуворлиги адолатли ечимга хизмат қилиши керак

Коррупция дунёнинг барча мамлакатларида иқтисодий-ижтимоий муаммолар доирасига айланди, десак хато бўлмайди. Унинг зарари мамлакатларнинг халқаро нуфузи, инвестициявий жозибдорлигига ҳам таъсир эта бошлади. Очқичлик ва ошкоралик йўлини танлаган Ўзбекистонда ҳам ана шу йилнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш кенг қўламли ислохотларнинг ажралмас қисмига айланди.

«Миллий тикланиш» демократик партияси фракциясининг кеча бўлиб ўтган йиғилишида асосий масала сифатида Ўзбекистонда коррупцияга қарши курашиш тизимининг такомиллаштирилиши муносабати билан айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги қонун лойиҳаси муҳокама этилди. Депутатларнинг фикрича, қонунда коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги миллий маърузани кўриб чиқиш тартиби, коррупцияга қарши курашиш агентлиги ходимларининг қамоқда сақлаш жойларига монеликсиз кириши ва коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар тўғрисида ахборот берган шахсларнинг ҳимояси давлат томонидан кафолатланиши белгилаб қўйилмоқда.

Депутатлар ўзгаришларни атрафлича муҳокама қилиб, қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда маъқуллади.

Йиғилишда «Ижтимоий тадбиркорлик тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ҳам қизғин муҳокама қилинди.

Хўш, ижтимоий тадбиркорлик нима ўзи ва у нима учун керак?

Қайд этилишича, ижтимоий тадбиркорлик — бу аҳолининг заиф қатлами турмушини яхшилашга қаратилган фаолият тури бўлиб, унда ногиронлар, етим ва ота-она қароғонидан маҳрум бўлганлар, хавфли касалликка чалинганлар, «Меҳрибонлик» уйлари би-

тирувчилари, жазодан озод қилинганлар, парваришга муҳтож кексалар ва муомалага лаёқатсиз шахсларни иш билан таъминлаш назарда тутилади.

Ижтимоий тадбиркорлик катта фойдага йўналтирилган бизнес бўлмай, давлатнинг ижтимоий соҳадаги маълум бир функцияларини давлат-хусусий шерикчилик асосида тадбиркорлик субъектларига йўналтиришдир. Ижтимоий тадбиркорлик билан шуғулланиш учун ишчи ходимлар умумий сонининг 70 фоизи заиф қатламга мансуб шахслар бўлиши ва уларга ҳақ тўлаш умумий фонднинг камида шунча фоизини ташкил этиши керак. Бундан ташқари, корхона тушумининг камида 50 фоизини ижтимоий товарлар сотиш ёки хизматлар кўрсатишдан тушган маблағ ташкил этиши лозим. Шунингдек, ижтимоий тадбиркорлик тузилмаси маҳсулотларининг камида 50 фоизи мажмур товарлар таннархида ёки таннархидан паст нархларда чакана савдо орқали сотилиши талаб этилади.

Солиқ кўмитаси вакили фракция раҳбари Алишер Қодировнинг бундай фаолият билан шуғулланаётган корхоналар солиқ тўлашда қандай имтиёزلарга эга, деган саволга жавоб қайтарган экан, бундай корхоналарга фойда солиғи ва ижтимоий солиқларни тўлашда имтиёзлар берилишини маълум қилди.

Мамлакатимизда фуқаролар тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлашга доир чораларга қарамай, хизмат вази-фасини бажараётган идоралар вакилларига қаршилик кўрсатиш ҳолатлари борган сари кўпайиб бормоқда. Маълумотларга кўра, 2018 йилда 248 та, 2019 йилда 243 та,

— Ижтимоий маҳсулот норентабел ишлаб чиқариш ҳисобланади, — дейди фракция раҳбари А.Қодиров. — Бундай маҳсулотни ишлаб чиқаргандан кўра, уни хориждан импорт қилган осонроқ. Худди шунингдек, ижтимоий муҳофазага муҳтож фуқарони (ногирон, меҳнатга лаёқатсиз) иш билан таъминлагандан кўра, уларни давлат қарамоғига олиш арзонроққа тушади. Шу маънода ижтимоий муаммоларни ҳал этишга қаратилган лойиҳаларни ижтимоий корхоналардан кўра, тадбиркорларни ижтимоий фаолиятириш ёки кадрларимиздаги ҳашар, закот, кўмак каби институтлар орқали амалга ошириш тўғри бўлади.

Ташаббускорлар ушбу қонунни янгилик сифатида сано-новдан ўтказмоқчи эканликларини айтишмоқда. Майли, синаб кўришсин. Фақат бу ҳам маҳаллилаштириш дастуридек таниш-билишчилик бўлиб кетмас бўлди...

Фракция йиғилишида Жинорий кодексига ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга ўзгаришлар киритиш ҳақидаги қонун лойиҳаси ҳам муҳокама қилинди.

Мамлакатимизда фуқаролар тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлашга доир чораларга қарамай, хизмат вази-фасини бажараётган идоралар вакилларига қаршилик кўрсатиш ҳолатлари борган сари кўпайиб бормоқда. Маълумотларга кўра, 2018 йилда 248 та, 2019 йилда 243 та,

2020 йилда эса 251 та ана шундай ҳолатлар бўйича жиноят ишлари очилиб, судларга юборилган. Ички ишлар ходимларига нисбатан эса 2018 йилда 24 185 та ҳуқуқбузарлик ҳолати қайд

жазо чораси ҳам киритилган. Албатта, мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари устувор! Ҳеч қим фуқаро ҳуқуқига тажовуз қилган давлат хизматчиларини оқламайди ҳам, ҳимоя қилмайди ҳам. Аксинча, уларга

Янги қонун лойиҳасида хизматда бўлган ходимга қаршилик кўрсатиш ёки куч ишлатганлик учун жарима миқдори базавий ҳисоблаш миқдорининг 100 баробарига оширилиши. Ҳуқуқбузарлик тақдоран содир этилса 1 йилдан 3 йилгача озодликни чеклаш чораси қўлланилади. Бундай ҳолатда Францияда 10 йилгача, АҚШда 5-7 йилгача озодликдан маҳрум қилишга бўлган чоралар қўлланилар экан.

Фракция йиғилишида айрим депутатлар жарима чоралари кучайтирилгани билан бундай ноҳўя ҳолатлар камаймаслиги, аввало одамларнинг дунёқарашини ўзгартириш зарурлигини таъкидлаган бўлса, бошқалар хизмат вази-фасидан четга чиқаётган ҳокимият ва ички ишлар органи вакилларига нисбатан ҳам чоралар кучайтирилиши зарур деган фикрни билдирдилар.

Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, партия Марказий Кенгаши раиси Алишер Қодировнинг таъкидлашича, хизмат вази-фасини суиистеъмол қилган давлат ходимига жарима солинмайди, балки у жиноий жавобгарликка тортилади ёки ишдан олинади.

Улар учун бундан оғирроқ жазо йўқ.

Узоқ тортишувлардан сўнг ушбу қонун лойиҳаси ҳам биринчи ўқишда маъқуллади.

Равшан МАҲМУДОВ,
«Миллий тикланиш» мухбири

Алишер Қодировнинг таъкидлашича, хизмат вази-фасини суиистеъмол қилган давлат ходимига жарима солинмайди, балки у жиноий жавобгарликка тортилади ёки ишдан олинади.

этилган бўлса, ушбу кўрсаткич 2019 йилда 29 575 тани, 2020 йилда эса 38 911 тани ташкил этган. Шунингдек, кескин чораларга қарамай, тақдоран содир этилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар сони ҳам ортган. Бу эса, ушбу тоифадаги жиноятларни кескин камайтириш учун кечиктириб бўлмайдиган чоралар қўллаш заруриятини келтириб чиқармоқда.

Ушбу қонун лойиҳаси айтиш шундай қаратилган бўлиб, унда юқоридагидек ҳуқуқбузарликлар содир этганларга нисбатан жазо чораларини кучайтириш назарда тутилган. Яъни, жарима миқдори базавий ҳисоблаш миқдорининг 50 бараваридан 100 бараварига (амалда эллик баравари) гача оширилмоқда. Шунингдек, 1 йилдан 3 йилгача бўлган озодликни чеклаш

жазо муқаррар эканини эсимиздан чиқармаслигимиз керак. Инсон ҳуқуқи бузилди, у судга ёки юқори идорага шикоят киритиши керак, тамом.

Аммо тан олайлик, сўнги йилларда давлат, ички ишлар органи вакилларига нисбатан қарши ҳаракатлар кўпаймоқда. Давлат тартибини, халқ тинчлигини сақлаб турган ходимга қаршилик кўрсатишни оқлаб бўлмайди. Худо кўрсатмасин, уйимизда бирон ноҳушлик бўлса, биринчи навбатда ички ишларга кўнғироқ қиламиз. Улар бизни ҳимоя қилиптими, демак биз ҳам уларни қонунбузарлардан ҳимоя қилишимиз керак. Ушбу қонун лойиҳасини ишлаб чиқишдан мақсад жазони кучайтириш эмас, балки ҳуқуқбузарларга қарши кураш самарадорлигини оширишдир, — деди депутат Алишер Ҳамроев.

Муносабат

Тарихий қадамжолар бўйича етакчи 10 мамлакат қаторидамиз

Мамлакатимизда маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш, асраб-авайлаш ва уларни ўз ҳолича келажак авлодларга етказиш борасида қатор ишлар амалга оширилмоқда. Соҳанинг ҳуқуқий асослари мустаҳкамланиб, олиб борилаётган амалий ишлар изчиллигини таъминлашга қаратилган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинган. Жумладан, 2021 йилнинг 19 июнида Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги ҳузуридаги Маданий мерос агентлиги фаолиятини ташкил этиш ҳамда соҳани инновацион ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қабул қилиниб, бир қатор вазифалар белгилаб берилди.

Маълумки, Ўзбекистон сайёҳлик кўлами ҳамда тарихий қадамжолар кўплиги бўйича етакчи ўнта мамлакат қаторида туради. Ҳозирги кунда юртимизда турли даврлар ва цивилизацияларга оид 7 мингдан ортиқ ёдгорлик бор. Уларнинг ҳар бири ўзига хос маҳобати ҳамда улғурлиги билан ажралиб туради. Буюк ипак йўли марказида жойлашган, бой тарихий ҳамда маданий ўтмишга эга юртимизда мазкур йўналишни жадал юксалтириш борасида кенг қўламли ишлар амалга

оширилмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг «Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги ҳузуридаги Маданий мерос агентлиги фаолиятини ташкил этиш ҳамда соҳани инновацион ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ноёб ва нодир маданий меросимизни асраб-авайлаш, реставрация қилиш ҳамда соҳани инновацион технологиялардан фойдаланган ҳолда ривожлантиришга қаратилгани билан ҳам мутахассислар эътиборини тортиди. Қарор билан Туризм ва спорт вазирлиги ҳузурида Маданий мерос агентлиги ҳамда унинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бошқармалари ташкил этилди.

Афсуски, юртимизда ҳали рўйхатга олинмаган, муҳофазаси таъминланмаган маданий ёдгорликлар, зиёратгоҳлар кўп. Янги ташкил этилган ушбу агентлик зиммасига нафақат моддий маданий мерос объектларини аниқлаш, ҳисобга олиш, муҳофаза қилиш, тарғиб қилиш, давлат реестри, электрон каталоги, паспорт ва давлат кадастрини юритиш, қўриқланадиган теғраларини белгилаш ҳамда соҳада давлат назоратини амалга ошириш вазифалари юклатилмоқда. Яна бир эътиборли жиҳати шундаки, моддий маданий мерос объектларидан оқилона фой-

даланиш мақсадида уларни давлат-хусусий шерикчилик асосида самарали бошқариш механизми жорий этилади. Бу, албатта, соҳа ривожига замин бўлади.

Дунё тажрибасига кўра, соҳани рақамлаштириш ва замонавий ахборот технологияларини жорий этиш долзарб аҳамиятга эга. Шу нуқтаи назардан, агентлик музейлар, археология, алоҳида муҳофаза қилинадиган тарихий-маданий ҳудудлар соҳасида тубдан янгича ёндашувлар асосида бурилиш ясаши керак бўлади. Ана шу жараёнларда яна бир масъулиятли вазифа борки, бу ҳам бўлса, тарихий-маданий ҳудудлар, лозим бўлса маҳаллалар, ёдгорликларнинг тарихий-маданий қиммати, ноёблиги, табиий ландшафти ва ўзига хослигини сақлаб қолиш. Агентлик ўз фаолияти давомида тарихий жойларни Умумжаҳон мероси рўйхатига киритишга тавсия этиш, Умумжаҳон маданий ва табиий меросини муҳофаза қилиш тўғрисидаги конвенция талаблари, ЮНЕСКО, Умумжаҳон мероси маркази, Умумжаҳон мероси кўмитаси тавсияларининг мамлакат ҳудудида бажарилишини назорат қилиш ишларини ҳам амалга оширади.

Тарихдан маълумки, турли босқинлар, талон-тароқчиликлар натижасида мамлакатимиздаги нодир қўлёмалар, ноёб топилмалар, тарихий осори-атиқалар хорижга олиб кетилган. Агентлик мамлака-

тимиз тарихи ва маданиятига оид хориждаги ушбу маданий бойликларни аниқлаш, уларнинг тўлиқ маълумотлар базасини яратиш, мунтазам янгилаб бориш ҳамда асл ёки кўчирма нусхалари, фото ва видеотасвирларини юртимизга олиб келиш ишларини бажаради.

Сир эмаски, сўнги пайларда баъзи бир тарихий аҳамиятга эга объектларнинг қаровсиз қолдирилгани, бошқа мақсадларда фойда-

ланилаётгани ёки бузиб юборилаётгани борасида кўплаб эътирозлар, баҳс-мунозаралар келиб чиқмоқда. Шу нуқтаи назардан, агентликка соҳага оид қонунчилик ҳужжатлари бузилишига йўл қўймаслик ёки қонун бузилишларини бартараф қилиш ҳақида тегишлича ёзма равишда огоҳлантиришлар ва ижро этилиши бўйича мажбурий кўрсатмалар бериш ваколати берилмаётгани айтиш мумкин бўлди.

Хулоса қилиб айтганда, Давлатимиз раҳбарининг мазкур қарори халқимизнинг бой маданий меросини асраб-авайлашни янада кучайтириш ҳамда соҳани замон талабларига монанд ривожлантиришга хизмат қилади. Зеро, тарихни асраш ва уни келгуси авлодларга етказиш барчамизнинг фуқаролик бурчимиздир.

Жамшид ҚОСИМОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати

Кутинг!

Алишер Навоийнинг 580 йиллиги билан «Илоҳий комедия» дostonининг 700 йиллиги байрамлари чорраҳасида Абдулла Орипов таваллудининг 80 йиллиги кенг нишонланаётгани шунчаки тасодифдан кўра, кўпроқ илоҳий қонуниятга ўхшайди.

Келгуси сонларда

(Бошлангиши 1-бетда)

ЁШЛАР — ДАВЛАТНИНГ КАТТА КУЧИ, СТРАТЕГИК РЕСУРСИ

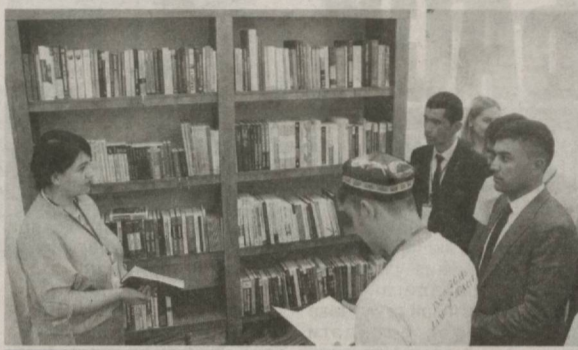

Жорий йилнинг мамлакатимизда «Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили» деб эълон қилинган, бу йўналишда Давлат дастури қабул қилиниб, барча саъй-ҳаракатлар ёш авлод камолига қаратилаётгани ҳам фикримизга далил бўлиши мумкин.

Бу борада Ўзбекистон томонидан бир қатор халқаро ташаббусларнинг илгари сурилаётгани эса мамлакатимизнинг халқаро майдондаги нуфузини янада мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Жумладан, 2017 йилда Президент Шавкат Мирзиёев томонидан БМТнинг 72-сессиясида глобал дунёда ёшлар ҳуқуқларини мустаҳкамлаш ва уларга қулай имкониятлар яратишни назарда тутувчи Ёшлар ҳуқуқлари бўйича конвенция қабул қилиш таклифи билдирилган эди. Кўп ўтмай ушбу конвенция лойиҳаси ишлаб чиқилиб, 2020 йилнинг 12 августда «Ёшлар-2020: глобал ҳамжиҳатлик, барқарор тараққиёт ва инсон ҳуқуқлари» мавзусидаги Самарқанд онлайн форумида кенг муҳокама қилинди.

Бугунги кунда Ўзбекистонда жами аҳолининг 60 фоиздан ортигини ёшлар ташкил этади. Шунинг учун, мамлакатимизда ёшларнинг ҳаётини мақсадларини рўйбга чиқариш учун зарур бўлган барча шароит ва қўлайликлар яратилиб, янги авлод вакиллари муаммолари давлат сиёсати даражасида ҳал этилмоқда.

Хусусан, кейинги беш йилда ёшлар сиёсати самарадорлигига оид 77 та қонун ва қонуности ҳужжатлари, жумладан, 2016 йил 14 сентябрда «Ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинди.

2017 йилнинг 30 июнида эса мамлакат ёшлари ҳаётида янги саҳифа очилди: Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан Ўзбекистон ёшлар иттифоқи ташкил этилиб, унинг асосий мақсади ёшларнинг барча ташаббус ва ғояларини қўллаб-қувватлаш ҳамда амалга ошириш экани белгилаб қўйилди. Ўз навбатида, Президент таклифига кўра, «Ўзбекистон Республикасида ёшлар кунини белгилаш тўғрисида»ги Қонун билан 30 июнь «Ёшлар кунини» деб эълон қилинди.

Мамлакат ёшларининг ҳар томонлама кучли, салоҳиятли, илм-маърифатли, шахслар сифатида униб-ўсишлари

йўлида қатор тузилмалар самарали фаолият олиб бораётир. Олий Мажлис Сенатининг Ёшлар, маданият ва спорт масалалари қўмитаси, Қонунчилик палатаси ҳузуридаги Ёшлар масалалари бўйича комиссия, Қуйи ва Юқори палата қошидаги Ёшлар парламентлари, Ёшлар ишлари агентлиги, Ёшлар иттифоқи, Ёшлар муаммоларини ўрганиш ва истиқболли кадрларни тайёрлаш институти, Инновацион ривожланиш вазирлиги қошидаги Ёшлар академияси ва бошқалар шулар жумласидандир.

Айни вақтда Ўзбекистонда ёшларга оид давлат сиёсатини 2025 йилгача ривожлантириш концепцияси, 2019-2023 йилларга мўлжалланган Жисмоний тарбия ва оммавий спортни ривожлантириш концепцияси, 2020-2025 йилларга мўлжалланган Китебхонлиқни ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш миллий дастури доирасида амалга ошири-

лаётган саъй-ҳаракатлар ёшлар муаммолари ва уларни қийнаётган масалаларни бевосита давлат даражасида кўриб чиқиш ва ҳал этиш имконини таъминламоқда.

Ана шундай имконият ва шарт-шароитлардан бугун ёшларимиз ўз орзу-умидлари, интилишлари ва мақсадларини рўйбга чиқариш йўлида ҳеч иккиланмай фойдаланишаётгани, ғайрат-шижоатли, фидойи ва ташаббускор йигит-қизлар сафи тобора кенгайиб бораётгани қувонардир.

Яна бир мулоҳаза. Бугун барча ҳар кун, ҳар соатда ёш авлоднинг дарду ташвиши, қайғуси билан яшамоғи, бу борада Давлат раҳбаридан ибрат олмоғи даркор.

Зеро, Президент ташаббуси билан Тошкент шаҳри, Тошкент, Қашқадарё ва Хоразм вилоятлари тажрибаси асосида барча туман (шаҳар)ларда ёшлар билан ишлаш бўйича янги тизим жорий этилиб, туман (шаҳар)лар кесимида йўлга қўйилган ва ҳаётга жорий этилаётган «Ёшлар дастурлари»нинг натижалари таҳлил этиб борилмоқда.

Ўзбекистонда илк бор Президент ғояси билан ишсиз ёшлар бандлигини таъминлашга қаратилган мутлақо янги тизим — «Ёшлар дастури» жорий этилди. Ушбу тизим асосида ўтган қисқа давр ичида 8 714 та маҳаллада яшаётган 18-30 ёшдаги жами 6 484 806 нафар ёшнинг 5 451 442 нафари (ёки 84 фоизи) билан юзма-юз мулоқотлар ўтказилди. Суҳбатлар асоси-

да 682 787 нафар ижтимоий ҳимояга, иқтисодий ва психологик қўллаб-қувватлашга муҳтож, ишсиз ёшлар «Ёшлар дастури»га киритилди.

Худудий ва маҳаллий ҳокимликлар қошида «Ёшлар дастури»га киритилган ёшларнинг муаммоларини ҳал қилишга кўмаклашиш учун «Ёшлар жамғарма»лари ташкил этилиб, унга 113 млрд. 526 млн. сўм маблағ ажратилди. Бугунгача ушбу маблағнинг 4,6 млрд. сўми ёшлар учун йўналтирилди.

«Yoshlar — kelajagimiz» Давлат дастури доирасида эса 8 635 та бизнес лойиҳага жами 1 трлн. 830 млрд. сўм миқдорда имтиёзли кредитлар ажратилиб 42 421 та янги иш ўринлари яратилди. Шунингдек, Давлат дастури доирасида ёшларнинг 31,4 млрд. сўмлик 63 та лойиҳасига Жамғарма кафилиги тақдим этилиб, уларнинг тадбиркорлик фаолиятини бошлашига кўмаклашилди.

Худудларда 19 та «Yosh tadbirkorlar» коворкинг-марказлари ҳамда 212 та «Yoshlar mehnat guzari» комплекслари фойдаланишга топширилиб, уларда жами 2 380 та янги иш ўринлари яратилди. Умуман, сўнгги уч йилда 841 147 нафар ёшнинг бандлиги таъминланди.

2018 йил сентябрь ойида ташкил этилган «Эл-юрт умиди» жамғармаси орқали эса илм-фанга чанқоқ истеъдодли ёшларимизни етакчи хорижий олий ўқув юртурларида бакалавр, магистратура ва докторантурада ўқишлари учун грантлар ажратилди.

Бугунга келиб, жамғарма орқали ўқишга юборилган ёшлар сони 5 баробарга оширилди. 2021 йилда тасдиқланган давлат бюджети параметрларига кўра, жамғарма дастурларини молиялаштириш учун 62 млрд. сўм ажратилди.

Мухтасар айтганда, Ўзбекистонда ёшларга оид давлат сиёсати аниқ мақсадларни кўзлаган ҳолда, босқичма-босқич, комплекс чора-тадбирларга асосланган ҳолда изчил давом эттирилмоқда.

Бу борада Президент Шавкат Мирзиёев томонидан ижтимоий, маънавий-маърифий соҳалардаги саъй-ҳаракатларни тизимли асосда йўлга қўйиш бўйича 5 та муҳим ташаббуснинг илгари сурилиши Ўзбекистон тарихида ёшлар таълим-тарбияси бўйича янги босқични бошлаб берди.

Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистонда жамиятнинг фаол қатлами сифатида эътироф этилувчи ёшлар қатламига «муаммо» деб эмас, балки юрт равнақини таъминловчи катта куч, давлатнинг стратегик ресурси сифатида қаралмоқда. Натижада бугун юқасқ билдимли, замонавий фикрлайдиган, қатъий позицияга эга ёшлар мамлакатнинг эртанги тараққиётида тобора ҳал қилувчи кучга айланиб борапти.

Шухрат ДЕҲҚОНОВ,
«Тараққиёт стратегияси»
маркази
ижрочи директорининг
маслаҳатчиси

✓ Бухоро сафаридан кейинги йўлар

ШУКРОНА КЕРАК

Тошкентдан Бухорога йўл олар эканмиз, фикрим қаҳқашонида «Бухорои Шариф» деган товуш қайта-қайта жаранглайверди. Нега бу мақом дунёнинг фақат айрим шаҳарларигагина насиб қилгани ҳақида ўйладим. Нега, аждодларимиз бу қадар «шариф» сўзига иззат кўрсатганлар? Маълумки, Шариф сўзи араб тилидан олинган бўлиб, олижаноб, аслзода маъноларини англатади. Муҳаммад (с.а.в) авлодларининг номига қўшилидиган ҳурмат сўзи. Урта асрлардан бошлаб 7 шаҳар: Макка, Мадина, Қуддус, Бағдод, Дамашқ, Мозори Шариф ва Бухорои Шарифлар диний марказ сифатида шухрат қозонгани учун, уларга «Шариф» сўзи қўшиб айтилган.

Бундай мартабанинг боиси нимада? Тўғрироғи, ким ёки кимлар экан? Дунёни зир титратган илм уламолари Етти Пирлар, Баҳоуддин Нақшбандми ё? Арабларгада Пайғамбарини танитган, у Зоти Олийнинг ҳар сўзларини жони эвазига, нафаси эвазига йиғиб, жамлаб Ислому оламга нур таратган зот Имом Бухорийдир балки?..

Бу юрт ўз Пирларини билармикан, танирмикан? Томирларида оқаётган қоннинг, босаётган тупроқнинг қанчалар муқаддас эканлигини англамиканлар? Балки билганларида бугун ёмғирдай ёғилаётган муаммолар, низо-лар, норизоликлар, сабрсизликлар, ҳасад ва инсофсизликлар рўй бермасмиди?..

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий кенгаши раҳбарияти, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси ҳамда Сенат аъзолари, «Депутат аёллар клуби» вакилларида иборат ишчи гуруҳ Бухорои Шариф-

даги муаммоларни ўрганишга киришар эканмиз, аризалар олдида дундаланг бўлиб турган масалалар аждодлари қолдириб кетган буюк ечимлар олдида ниҳоятда майда ва ҳеч гап эмаслиги уларни бир оз сабр, шукр, ғайрат, эътибор, интизом, одоб ва меҳр билан битадиган юмуш эканлигини тушунтиришга ҳаракат қиламиз...

МУАММОЛАР ЕЧИМИ БИЛИМ ВА ФАҚАТ БИЛИМДА!

— Мен уйсизман, эрим ташлаб кетган, чунки, унинг ўз оиласи ва 5 нафар фарзанди бор, — деб сўз бошлади Дилбар икки ёшлар чамасидаги ухлаб қолган ўғлини бағрига босиб. — Ота-онангиз, қариндош-уруғингиз йўқми, — деб сўраймиз.

— Бор, аммо, улар мендан воз кечишган. Ота-онам уйга киритмайдилар. Чунки мен хато қилдим, адашдим...

Бу аёлни тинглар эканмиз, ҳеч қаерда ўқимаганлиги, бирор-бир хунари ҳам йўқлиги, энди эса ночор аҳволда, боши берк кўчага кириб қолганлигини кўриб ачинамиз. Коллежда ўқиб юрган пайтидаги ақлсизлиги, ўзидан анча катта киши билан нотўғри йўлга киргани, эрта туғруқ, эрта қийинчиликлар, эрта муаммолар гирдобиди...

Бугун эса уйсиз, боқувчисиз, меҳрсиз. Ёлғизлик азобига маҳкумалиги нафақат унинг муаммоси, балки жамият олдида қўйилган оғриқли муаммо ҳамдир.

Нега энди сенинг хатонинг учун атрофингдагилар,

маҳалла, ҳокимият, давлат товон тўлаши керак?! Депутатлар, вазирликлар, турли мутасадди ташкилотлар сенин ғамингни ейиши керак?! Шу ҳақда ўйлайдиган, виждон қийналадиган ёшлар, аёллар камайиб бораётганлиги ташвишга солади кишини.

Бугун шунга ўхшаш масалаларнинг моҳиятига ечим топмас эканмиз, улар урчиб кетаверди. Ечимнинг эса жавоби — билим ва фақат билимдир!

«МЕНГА НАЖОТ КЕРАК, ИЛТИМОС, МЕНИ ЭШИТИНГЛАР!»

— Сиз билан алоҳида гапласам майлими? — деб, жовдираб турган бир ёш йигитнинг илтимосига кўра, бошқа хонага кирдик. Унинг ўлкаси тўлиб, гапиришга қийналар,

кўзларини оқаётган ёшларни артиб улгурмас эди. — Менга нажот керак, илтимос, мени эшитинглар! — дейди, чуқур-чуқур нафас олар экан.

Енимдаги сенатор Абира Хусеинова иккимиз уни тинчлантиришга ҳаракат қилдик.

— Нима бўлди? Бир бошидан гапир, болам — деймиз.

— Мен Меҳрибонлик уйда тарбия тогланман, у ердан чиқаётганимда уч кишига бир хонадан уч хонали уй берилди. Ўзингиз биласиз, у уй 5 йилга берилди. Муддат туғаб, у ердан чиқиб кетдим. Устачилик қиламан. Бир фарзанди бор аёлга уйландим. Яна бир бола кўрдик. Аёлим туғруқдан кейин сил касаллигига дучор бўлиб қолди. Даволатдим, топган пулимни ҳеч нарсага етказма олмайман. Икки фарзандим билан ижарада тураман, аёлим эса доимо касалхонада. Ҳозир 27 кг. бўлиб қолган, қоқ суяк! — деб хўнграб юборди. — Улкасини операция қилса бўлар экан. Бир мартаба қилдирдик. Яна бир операция турибди. Бунга эса ҳеч қаердан маблағ тополмайман...

Биз дарҳол ўша ернинг ўзида Соғлиқни сақлаш вазирлигига кўнғироқ қилдик. Аёли даволанаётган шифона ва бош шифокор билан боғландик. Ёрдам беришадиган бўлишди...

Меҳрибонлик уйда тарбияланувчиларнинг кейинги ҳаёти, уларнинг ўқиши, касбунарга эга бўлиши ҳам бугунги кундаги энг долзарб масала эканлиги намоён бўлди.

Фарида БЎТАЕВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатаси депутати

ЕТАКЧИЛИК МАРТАБАСИ ёшлар томонидан эгалланмоқда. Бироқ...

– Бунинг учун таълим-тарбияли, маънавиятли бўлишимиз лозим. Ҳар доим ниятни яхши қилишимиз, эзгу мақсадларга эришиш учун тинимсиз ҳаракатда бўлишимиз зарур, – деди депутат.

Марказий кенгаш раиси ўринбосари Баҳодир Маматхонов эса бугунги туб ислохотлар даврида юртимизда ёшларга оид давлат сиёсати доирасида мисли қурилмаган ижобий ишлар амалга оширилаётганини, ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, сифатли таълим-тарбия олишлари учун яратилаётган имкониятлар дунё ҳамжамияти томонидан ҳам мамнуният билан эътироф этилаётганига эътибор қаратди.

– Партиянинг устувор вазифаларидан бири ҳам юксак интеллектуал салоҳиятли, билимли авлодни вояга етказишга ҳисса қўшишдир, – деди Б.Маматхонов.

Тўшдан кейин форум иштирокчилари ўз ишларини шўъбаларга бўлинган ҳолда давом эттирдилар. Жумладан, «Ёшлар қаноти» етакчилари ҳамда «Қумак» тарғибот гуруҳи аъзолари «Энг яхши ёш сиёсатчи», «Энг яхши тақдимот» танловларида иштирок этиб, турли мавзулардаги тақдимотларини намойиш қилган бўлсалар,

Ёшлар парламенти аъзоларидан иборат гуруҳ эса иккига бўлинган ҳолда ёшларни иш билан таъминлаш, пенсия ёши ва таъминоти мавзусида мулоқот қилишди.

Форумда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси де-

Меҳриноз Аббосова ва бошқа ижодкорлар таклиф этилди.

– Ёшларимиз ўзлигини, ўзини кўрсатадиган давр келди, – деди Фариди Бўтаева иштирокчилар олдидаги чиқишида. Рассом Ортикали Қозоқов эса миллатимизнинг

ришимиз лозимлиги ҳақида гапирди. Ўзгаришлар эса ўз камчиликларимизни эътироф этишдан бошланади, – деди А.Қодиров. – Яъни, бугун энг аввало, ўзимиз камчиликлар ва жамиятдаги муаммоларни очик-ошкора айтиб, уларни ҳал қилиш билан шуғулланишимиз, ечимлари бўйича эса таклифлар беришимиз лозим. Шундагина олдимизга қўйган эзгу мақсадларга эришишимиз осон кечади.

Партия раисининг форум иштирокчилари билан кечган қизгин мулоқотидан сўнг партия «Ёшлар қаноти» Кенгаши раҳбари, шунингдек, партиядан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳузуридаги Ёшлар парламентига сайланган ёш депутатлар гуруҳи раҳбарини сайлаш масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Ушбу вазифага кўпчиликнинг овози билан партия Марказий кенгашининг Ёшлар бўлими бошлиғи Бекзод Тўраев сайланди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳузуридаги Ёшлар парламентига сайланган ёш депутатлар гуруҳи етакчилигига эса Ёшлар парламенти аъзолари Самандар Исмоилов, Элёр Келдиёров ва Азизбек Очилбоевлар номзодлари кўрсатилди.

Бу масала ҳам овоз бериш йўли билан ҳал қилиниб, С.Исмоилов Ёшлар парламенти фракцияси раҳбари этиб сайланди. Э.Келдиёров ва А.Очилбоевлар эса фракция раҳбари ўринбосарларига айландилар.

Форум якунида иштирокчилар Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг замонавий талаблар асосида бутунлай қайта таъмирланган кутубхона ҳамда куйи палата музейи фаолияти билан танишдилар.

Алишер ҚОСИМОВ,
тайёрлади.

(Бошланғич 1-бетда)

Бугун энг аввало, ўзимиз камчиликлар ва жамиятдаги муаммоларни очик-ошкора айтиб, уларни ҳал қилиш билан шуғулланишимиз, ечимлари бўйича эса таклифлар беришимиз лозим. Шундагина олдимизга қўйган эзгу мақсадларга эришишимиз осон кечади.

платалари, таниқли олимлар, сиёсатчилар ҳамда ҳуқуқшунослар билан мулоқотлар ҳам ташкил қилинди. Жумладан, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, «Миллий тикланиш» фракцияси аъзоси Одилжон Тожиев, сиёсий фанлар доктори, профессор Сайфиддин Жўраевлар билан ўтказилган сиёсат ва бугунги ёшлар мавзусидаги мулоқотлар ёш сиёсатчиларда жуда катта қизиқиш уйғотди.

Одилжон Тожиевнинг таъкидлашича, Янги Ўзбекистонда ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, уларга зарур шарт-шароит ва имкониятлар яратиш борасида мустақам ҳуқуқий асос яратилган ва бу тизим замон талабларига ҳамохан тарзда янада такомиллаштирилиб борилмоқда.

Форумнинг кечки маданий дастурлари ҳам фаол мулоқотлар асосида ўтди. Унда «Ниҳол» мукофоти совриндорлари, ёш хонандаларнинг қуй-қўшиқлари янгради. Шундан кейин саҳнага Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, шоира Фариди Бўтаева, таниқли рассом Ортикали Қозоқов, Ёш ижодкорлар кенгаши раиси

энг кўзга кўринган ёшлар, партия ғоялари билан ёниб яшаётган ёшларга ҳавас қилаётганини яширмади.

«Ёшлар келажак драйверлари» I Ёшлар форумининг иккинчи кунги тадбирлари эса Олий Мажлис Қонунчилик палатасида кечди.

Куйи палата Спикери ўринбосари, партия Марказий кенгаши раиси Алишер Қодиров форум иштирокчиларини Ёшлар куни билан кутлар экан, уларга Қонунчилик палатаси ва депутатлар фаолияти, қонунлар қабул қилиш тартиблари ҳақида батафсил маълумот берди.

– Бугунги форумда иштирок этаётган ёшлар, ёш сиёсатчилар орасидан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва маҳаллий кенгаш депутатлари етишиб чиқишига ишонаман, – деди Алишер Қодиров.

Шундан сўнг партия етакчилиси билан очик мулоқот бошланди.

Алишер Қодиров турли мунозара ва мулоҳазаларга сабаб бўлаётган партиянинг «Инсон ўзгарса, жамият ўзгаради» шиорига изоҳ берар экан, энг аввало, ўзимиз ўзгаришимиз кераклигини, кейин оиламиз, яқинларимизни, маҳалла ва жамиятимизни ўзгарти-

Тенгдошларимиз учун энг ишончли вакилга айланамиз

I Ёшлар форумида мени «Миллий тикланиш»нинг Ёшлар парламенти аъзолари гуруҳи раҳбарлигига сайлашгани зиммамга жуда катта вазифа юклатилганини аналатади, албатта. Маълумки, ҳар бир парламент аъзоси битта туман ёшларининг овозини тўллаб сайланган. Шундан келиб чиқиб, бу ишончли оқлаш учун ислохотларнинг ҳақиқий драйверларига айланишимиз лозим ва шарт, деб ҳисоблайман.

Самандар ИСМОИЛОВ,
Ёшлар парламентидаги «Миллий тикланиш»
гуруҳи раҳбари

Ёшлар орзусини рўёбга чиқарадиган партия аъзосиман

Ўзбек тили ва адабиёти фани ўқитувчиси бўлганим сабабли, тил билан боғлиқ ҳар қандай янгилик эътиборидан четда қолмайди. Ижтимоий тармоқларда «Миллий тиклаш»нинг таълим-тарбия соҳасидаги ташаббуслари, партия етакчилиси Алишер Қодировнинг ўзбек тили, мактаб таълими ва ўқитувчилар мавқеини кўтариш ҳақидаги фикрлари сабаб шу партияга аъзо бўлганман.

Анчадан бери Олий Мажлис Қонунчилик палатасини кўриш, зналаридан юриш, халқимиз ҳаётини фаровон қилишга хизмат қилувчи қонунларни қабул қилиш жараёнини кузатиш-

ни орзу қилардим. «Миллий тикланиш» сабаб ана шу ниятларга эришдим. Очиғи, бир кун келиб мен ҳам депутат сифатида келаман, деб ният қилдим.

Хуршид Дўстмуҳаммад, Фариди Афруз каби адабиётимизнинг забардаст вакиллари билан ҳам ушбу Форумда юзма-юз кўришдим. Энди гуруҳ билан айта оламанки, «Миллий тикланиш» ёшлар орзуларини рўёбга чиқарувчи партиядир. Шунинг учун ҳам тенгдошларимга сиз ҳам сафимизга қўшилигингиз, орзуларингизни биргаликда амалга оширамиз, дегим келади.

Фотиμα ЭШИМБЕТОВА,
«Миллий тикланиш» демократик партияси Амударё туман Кенгаши ижрочи котиби

Юртимга ҳалол хизмат қиламан

«Миллий тикланиш»ни танлаганимдан ҳурсандман. Айни пайтгача орзу-ниятларим ҳам шу партия орқали амалга ошмоқда. Президент Академиясида ўқишни жуда хоҳлардим. Шу йил ниятимга етдим. Яна бир ниятим – Олий Мажлис Қонунчилик палатаси мажлисида иштирок этиш эди. Бугунги форумда қатнашиб, бу мақсадимга ҳам эришдим. Ёш депутат сифатида эса партиямизнинг Ёшлар парламентидаги ФРАКЦИЯСИ РАҲБАРНИ сайлаш жараёнида иштирок этдим.

Эндиги мақсадим Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати бўлиш. Мақсадим юртимга, юртдошларимга ҳалол хизмат қилиш.

Хусния ЖОНИБЕКОВА,
«Ёшлар қаноти» фаоли

Биз ўзгартиришларга қодирмиз

I Ёшлар форуми партия ёшлари олдида турган вазифалар кўламини яққолроқ кўрсатиб берди, деб ўйлайман.

Айниқса, Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг ялпи мажлислар залида Алишер Қодиров билан ўтказилган очик мулоқотдан кейин биз ёшларга жуда катта ишонч билдирилаётганини яна бир бор ҳис этдик. Форум якунида «Миллий тикланиш»да жамиятимизни маънавий жиҳатдан ўзгартира оладиган катта кучга қодир бўлган ёшлар борлигига ишонч ҳосил қилдим.

Зебинисо АХМАДОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳузуридаги Ёшлар парламенти аъзоси

Ёшлар томошабинлик қилолмайди

«Миллий тикланиш» демократик партияси доимо ёшларга бирламчи эътибор қаратади, «Ёшлар келажак драйверлари» I Ёшлар форуми давомида ҳам ана шундай муносабат ҳукмронлик қилди.

Форумда депутатлар, олимлар, сиёсатчилар билан мулоқотда бўлиб, бугунги ўзгаришлар даврида четда туриш мумкин эмаслигини яна бир бор тушуниб етдим.

Расулжон КАРИМОВ,
«Ёшлар иттифоқи» Андижон вилоят Кенгаши раиси

Тинчлик ва хавфсизликни таъминлашда етакчи аёллар ролини ошириш

Пойтахтимизда «Можароларнинг олдини олиш ва тинчликни мустаҳкамлашда аёллар иштироки ва етакчилигини оширишда глобал ва минтақавий платформалар ва уюшмаларнинг роли» мавзусида онлайн давра суҳбати бўлиб ўтди. Марказий Осиё етакчи аёллари мулоқоти фаолияти доирасида ташкил этилган тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Тараққиёт дастури ва БМТнинг Марказий Осиёдаги превентив дипломатия бўйича Минтақавий маркази вакиллари иштирок этди.

Глобал ва минтақавий платформалар, етакчи аёллар уюшмаларининг ролини ўрганиш, низоларнинг олдини олиш ва тинчликни мустаҳкамлашда аёлларнинг иштироки ҳамда етакчилигини кенгайтириш бўйича халқаро тажрибани ўрганишга бағишланган мазкур тадбир БМТнинг «Хотин-қизлар, тинчлик ва хавфсизлик глобал кун тартиби» доирасида Инсонпарварлик ҳаракатлари тўғрисидаги битим ва Тинчлик жараёни аёл-медиаторларининг минтақавий тармоқлари глобал альянси каби халқаро ташаббус ва коалицияларга аъзо бўлиш ва иштирок этиш истикболларини муҳокама қилиш учун имконият яратди.

БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 1325-сонли резолюцияси қабул қилинганга йигирма йилдан ошди. Халқаро ҳамжамият аёлларнинг тинчлик ва хавфсизлик соҳасидаги иштироки ва таъсири инклюзив жамият куриш, можароларнинг олдини олиш ва халқлиқлини, тинчликни сақлашда жуда муҳим аҳамиятга эга эканини тан олди. Хотин-қизларнинг иштирокига асосланган «Тинчлик ва хавфсизлик глобал кун тартиби» дунё бўйлаб уларнинг аҳоли сезиларли даражада яшилганини учун туртки бўлиб хизмат қилади.

Халқаро ва минтақавий аёллар платформалари, уюшмаларининг тажрибаси Марказий Осиё етакчи аёллари мулоқоти фаолиятини такомиллаштириш йўлидаги муҳим омил бўлиб, минтақадаги низоларнинг олдини олиш ва тинчликни мустаҳкамлашда аёлларнинг иштирокини тарғиб қилишда мулоқотнинг ролини оширади.

Тадбир давомида Қўшма баёнот қабул қилиниб, унда мулоқот фаолиятининг устувор йўналишларидан бири, яъни, Марказий Осиё бўйлаб аёлларнинг бунёдкорлик ва тинчликпарварлик салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқаришнинг самарали усулларини ишлаб чиқиш, минтақада тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлашга кўмаклашиш муҳим экани таъкидланди. Марказий Осиё етакчи аёллари мулоқотининг «Хотин-қизлар, тинчлик ва хавфсизлик глобал кун тартиби», 2030 йилга қадар Барқарор ривожланиш кун тартиби, Глобал мақсадларга эришиш учун ҳаракатлар ўн йиллиги ва БМТ шафелигида ишлаб чиқилган бошқа метъерий ҳужжатларга содиқлиги кайд этилди. Давра суҳбати иштирокчилари тажриба алмашиш мақсадида мулоқотнинг бошқа минтақавий ва глобал WPS платформалари ва коалициялари билан ҳамкорлик алоқаларини ўрнатишга қизиқиш билдирди.

Н.НАСРИЕВ, ЎЗА

Энди НИКОТИНЛИ СИГОСЛАРНИНГ

ЎЗБЕКИСТОНГА ОЛИБ КИРИЛИШИ

ТАҶИҚЛАНАДИ

Ниҳоят «Алкоголь ва тамаки маҳсулотларининг тарқатилиши ҳамда истеъмол қилинишини чеклаш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда қабул қилинди.

Депутатларнинг фикрича, қонуннинг асосий тушунчалар қисми Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг тавсияларига мувофиқ тўлдирилиб, тамакини қиздириш, никотин етказиб бериш электрон тизимлари (жумладан электрон сигареталар), носвой, тамаки ва никотинни истеъмол қилиш мосламалари (жумладан чилим) каби асосий тушунчаларга изоҳ берилиб, тамаки ва никотинли маҳсулот – буюмларни тамаки маҳсулотига тенглаштириш ва уларга оид нормаларни тўғридан-тўғри қонунда белгилаб ўтиш таклиф этилмоқда.

белгилаб кўйилмоқда. Қонун лойиҳасида тамаки ва никотин истеъмол қилиш учун мосламаларни реализация қилишга доир қатор чекловлар рўйхати ҳам кенгайтирилмоқда. Хусусан, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини сотиш мумкин бўлган ёшни 20 ёшдан 21 ёшга кўтариш, бундай маҳсулотларни электрон тижорат шаклида (маҳаллий кўпикланадиган ва табиий винолар бундан мустасно), сайёр ва тарқатма (қўлда, лотокларда, саватчаларда, қўл аравачаларида) савдо йўли билан, масофавий сотиш

таклиф этилаётган қонун лойиҳасида ушбу тақиқни кўрсатиб ўтиш таклиф қилинмоқда. Бунда истисно тарикасида, кўпикланадиган ва табиий виноларни чекланган равишда реклама қилишга рухсат бериш ҳам назарда тутилмоқда.

Яна бир янгилик - кўпгина давлатлар амалиётидан келиб чиқиб, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини истеъмол қилиш мумкин бўлмаган жамоат жойларининг аниқ рўйхати кўрсатилиб, чекиш учун ажратилган махсус жойларга минимал талаблар белгиланмоқда. Ушбу қоидаларнинг ижро этилишини таъминлаш учун масъул шахслар мажбуриятлари белгилаб ўтилмоқда.

Энг асосийси - чекилмай-диган тамаки маҳсулоти, шу жумладан, никотинли чекилмай-диган маҳсулот – буюмларининг Ўзбекистон Республикасида олиб кирилиши (шу жумладан, халқаро почта жўнатмалари орқали) ҳамда реализация қилинишини тақиқлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Ушбу қонун лойиҳаси жорий йилнинг 15 июнида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари томонидан биринчи ўқишда концептуал жиҳатдан қабул қилинди.

Нодир ТЕШАЕВ,
«Ибн Сино» жамоат
фонди юридик масалалар
бўйича консультанти

ШАҲАР ҲОКИМИНИ

МАКТАБГА КИРИТИШМАЙДИМИ?

Самарқанд шаҳар Кенгаши фаоллари ҳамда депутатлардан иборат ишчи гуруҳи Самарқанд шаҳридаги 62- ва 69-ўрта таълим мактабларининг ҳолатини ўргандилар.

Маълум бўлишича, ушбу мактабларда таълим олаётганлар сони белгиланганидан кўп бўлгани боис, синфхоналар етишмаяпти. Ҳатто бир синф хонасида 45 нафаргача ўқувчи таълим оляпти.

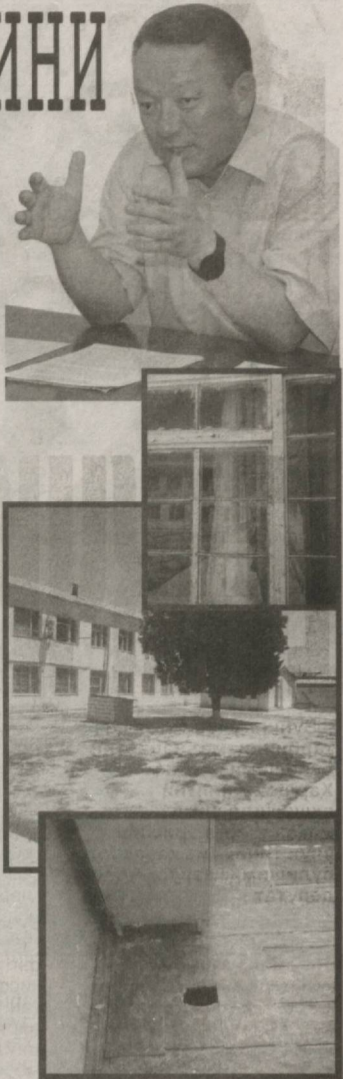
Самарқанд шаҳридаги 69-мактаб 1974 йили қурилган. Аммо шу кунга қадар бирор марта таъмирланмаган. 540 ўринга мўлжалланган мактабда ҳозир 1.4 баробар кўп ўқувчи таълим оляпти. Аксарият синфхоналарда пол қилинмаган, деса биров ишонмаслиги мумкин... Борлариники ҳам чириб ётибди. Хуллас, мактаб биноси хароба ҳолатга келиб қолган. Мактаб маъмуриятидагиларнинг айтишича, бир неча бор таълим масканини реконструкция қилиш бўйича мутасадди ташкилотларга мурожаат қилинган.

Ишчи гуруҳининг кейинги манзили 62-мактаб бўлди. Мазкур мактаб аслида 450 ўринга мўлжалланган бўлиб, ҳозир бу ерда 950 ўқувчи таълим-тарбия оляпти. Мактаб 2008 йилда қурилганига қарамай, ўқувчиларнинг сифатли таълим олиши учун етарли шарт-шароитларга эга эмас. Мактабда ҳатто ошхона ҳам йўқ.

Шоҳрух АЛИБЕКОВ,
халқ депутатлари Самарқанд шаҳар
Кенгаши депутати

Таъхриятдан: бизнингча бундай мактаблар фаолияти учун энг аввало, шаҳар ҳокимлиги, янаям аниқроғи шаҳар ҳокими масъул десак хато бўлмайди. Бунинг учун эса шаҳар ҳокими салқин кабинетидан ташқарига чиқиши, жойларда бўлиб, маҳаллалар ва мактабларга бориши керак...

ОАВда вилоят ҳокимининг 7-8 соатлаб фуқароларни қабул қилаётганини эшитамиз, кўра миз. Нима шаҳар ҳокими алоҳида «статус»га эгами...

✓ Пойтахтда

«Ёшлар – келажак бунёдкорлари»

30 июнь – Ёшлар куни муносабати билан Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Тошкент шаҳар кенгаши томонидан «Ёшлар – келажак бунёдкорлари» шиори остида форум ўтказилди. Пойтахтимидаги Марказий экобоғда ўтказилган форумда ёшлар спорт, хунармандлик, rassomlik йўналишларида беллашдилар. Қизиқарли ўтган спорт мусобақаларида «Келажак» жамоаси волейбол бўйича фахрли ўринни эгаллаган бўлса, ёш rassomлар ҳамда хунармандлар томонидан «Янги Ўзбекистонга – менинг ҳиссам» мавзусида яратилган ижодий ишлар ҳакамлар томонидан муносив баҳоланди. Ғолиб ва совриндорлар ташкилотчилар томонидан таъсис этилган диплом ҳамда эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Амалдаги қонунда алкоголь ва тамаки маҳсулотларини реклама қилишга йўл қўйилмаслиги умумий равишда кўрсатиб ўтилган бўлса, таклиф этилаётган қонун лойиҳасида ушбу тақиқни кўрсатиб ўтиш таклиф қилинмоқда.

Шу ўринда яна бир янгилик: алкоголь ва тамаки маҳсулотларининг тарқатилиши ҳамда истеъмол қилинишини чеклаш соҳасида давлат сиёсатини амалга оширувчи органлар сафи кенгайтирилиб, айрим тузилмаларнинг ушбу соҳадаги ваколат доиралари тўғридан-тўғри қонунда акс эттирилмоқда.

Шунингдек, қонун лойиҳасида фуқаролар алкоголь ва тамаки маҳсулотларининг тарқатилиши ҳамда истеъмол қилинишини чеклаш, унинг салбий таъсири профилактикаси соҳасидаги давлат дастурлари, ҳудудий ва бошқа дастурларнинг бажарилиши устида жамоатчилик назоратини амалга ошириши

усулида, шу жумладан, ҳар қандай етказиб бериш йўли билан, турғун савдо объектларидан ташқарида сотишни тақиқлаш кўзда тутилмоқда.

Шу билан бирга, алкоголь ва тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқарувчиларининг мажбуриятлари белгиланмоқда. Тамаки маҳсулотининг истеъмол ўрви(кутиси)га, тамаки ва никотинни истеъмол қилиш мосламаларига тиббий оғоҳлантиришларни жойлаштириш учун ажратилган майдон юзаси 40 фоиздан 65 фоизга оширилмоқда.

Амалдаги қонунда алкоголь ва тамаки маҳсулотларини реклама қилишга йўл қўйилмаслиги умумий равишда кўрсатиб ўтилган бўлса,

✓ Сана

Гербимизда битилган ҳикмат

Мунира РАМАЗОНОВА

Давлатимиз герби нишонланадиган 2 июль куни Бундай Ватан қайда бор? Бундай элни қайдан топасан, деган ифтихорни туямиз. Халқимиз, айниқса ёшлар шод. Чунки янгиланиш, уйғониш, жўшқинлик Ренессансларнинг ҳаракатлантирувчи кучи – ёшларга хос оловли туйғулар-да. Мехримиз жўшиб, гербимиз – туғрумизга бағишлаб шеърлар ёзамиз. Зеро, шукронани тараннум қилиш, ёш авлод қалбига жо қилиш ҳар бир зиёлининг виждон иши деб биламиз. Ўз тарихида икки ренессанс кўрган Ўзбекистон гербида Хумо куши қанот кериб турибди. Бу тасодиф эмас. Хумо – жаҳон цивилизацияси марказларидан бири, қадимий ва навқирон Ўзбекистоннинг қайта тикланиш, қайта юксалиш рамзи – Ренессанс рамзи. Бу йил Давлатимиз герби қабул қилинганлигига 29 йил

тўлди. Гербдаги ҳар бир тасвирга эътибор берадиган бўлсак, уларда фаровонлик, тинчлик-хотиржамлик, мусоф-фолик, яшариш-яшнаш, гуллаб-яшнаш, қувонч, табассум, ёшлик, кучли маънавият рамзларини ўқиймиз. Беихтиёр сатрлар қуйилиб келади: Бу дунёда жаннатмонанд ерлар бисёр, Мен кўрмадим, сендек суюқ, мушфиқ диёр. Қучоғингда юздан зиёд эллар дўст-ёр. Жоним ичра жонимдирсан, Ўзбекистон. Гербимиз тимсолларини геральдика илми билан талқин қилсак, унда теран маъноларнинг гўзал тажассумини кўраемиз. Кумуш тусдаги, қанотлари ёйилган бағрикенг Хумо куши юртимизнинг тинчлик, қайта юксалиш рамзи. Янги ойдек оппоқ рангда янги ой, янги ҳаёт, янги замон, Янги Ўзбекистонни кўраемиз. Тинч сув барҳаёт, яшаш ва тириклик рамзи. Икки дарё - тарихи шухратларга бурканган Мовароуннахрни эсла-

тиб туради. Герб нима? Герб немис тилидан олинган бўлиб, давлат, мулкларни бошқалардан ажратиб, танитиб туришга хизмат қиладиган ва эгасининг асосий фазилатларини акс эттирувчи тимсол. Ўзбекистон Герби олти тусда жилваланади. Марказда куёш ўз заррин нурларини сочмоқда, олтин ранг иссиқлик, тинчлик ва хотиржамлик таратади. Ям-яшил тоғ тасвири ўсимлик, кўқариш, яшаш, ёшариш, хурсандчилик умид бағишлайди. Тоғлардан оқаётган кўм-кўк сув тўқин-сочинлик, тўқис халқ, тинч, тоза қалб билан яшашга илҳом беради. Хумо куши қанотларини кериб турибди. Бу бағрикенглик, пешқадамлик, илдамлик, қулранг соқинлик, бахт, соғинч, тинчлик рамзлари. Гербнинг юқори қисмидаги Республикамиз хурлигининг рамзи - саккизбурчакка

олтин ранги йўғрилган. Унинг ичида ярим ой ва юлдуз оқ рангда тасвирланган. Мовий осмон, сув, қордек тоза, покизалик ранги. Хуллас, гербимиздаги ҳар бир чизиқ, ранг, белги ва тасвирдан тинчлик, фаровонлик, шукроналик, келажакка ишонч уфуриб туради. Юртимизда 130 дан ортиқ турли миллат вакиллари истиқомат қилади. Гербимиз буюқ тарих, тинчликпарварлик рамзи сифатида 29 йилдан буён хизмат қилиб келади. Шунинг учун ҳам унда ўзбек

давлатчилигининг шон-шарафини, ифтихорини кўраемиз. "Ўзбекистон Республикаси Давлат герби туғрисида"ги қонунга биноан, Ўзбекистон Республикасининг Давлат герби республика давлат мустақиллигининг рамзидир. Мустақил, тинч ва осуда юртда яшаб, биз ёшлар давлат гербимиз борлигидан фахрланамиз. Азиз ватандошлар, барчамизга Ўзбекистоннинг давлат герби қабул қилинган кун муборак бўлсин!

Ўзбекистон кубоги Ғолиблари аниқланди

Нукус Олимпия захиралари коллежида Бокс бўйича 2003-2004 йилларда туғилган ёшлар ўртасида Ўзбекистон кубоги мусобақаси бўлиб ўтди. Туризм ва спорт вазирлиги, Бокс федерацияси, Ўзбекистон бокс федерациясининг Қорақалпоғистон бўлими ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур мусобақада 300 нафарга яқин боксчи 11 вазн тоифасида кураш олиб борди. Беллашув давомида барча вазн тоифаларида ғолиблар аниқланди. Мусобақа якунида умумжамоа ҳисобида Қорақалпоғистон Республикаси жамоаси биринчи, Андижон вилояти жамоаси иккинчи, республика Олимпия захиралари коллежи жамоаси учинчи ўринни эгаллади. Ғолибларга ташкилотчилар томонидан кубок, диплом ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

ФИТРАТ:

«МУНОЗАРА»НИНГ ТУФИЛИШИ

Абдурауф Фитратнинг «Хиндистонда бир фаранги ила бухороли мударриснинг жадид мактаблари хусусинда килган мунозараси» номли илк насрий асари юз йил аввал нашр этилган бўлиб, форс тилида ёзилган асар «Мунозара» номи билан машҳур бўлган эди. Китоб, кисса Истанбул дорилфунунда тахсил олаётган келмағал талабанинг ўз ҳисобидан «Исломия матбаасида» босилганди.

Фитратнинг синглиси Махбуба Раҳим қизининг хотирлашича, Фитрат Истанбулдаги ошхоналардан бирига ходим бўлиб ишга кирган ва таҳсилдан бўш пайтлари меҳнат қилиб, ушбу китоб нашри учун маблағ тўплаган. Асарнинг ёзилиш даврини олимларимиз 1909, 1910, 1911 йиллар деб кўрсатишади. Бунинг боиси, китоб муқовасида ҳижрий 1327 санаси кўрсатилган бўлиб, у мелоди 1909 йилга тўғри келади. Бироқ япон фитратшуноси Хисао Куматсу кисса сўнгсўзида тилга олинган Бухорода содир бўлган айрим воқеалар (шиа ва суннийлар нифоқи)дан келиб чиқиб, нашр вақтини 1911 йил деб кўрсатади.

Хорижда нашр бўлгани ва Бухородаги энг «Мунозара»ли масала – жадид ва қадим курашини акс эттиргани учун бу асарнинг ўз юртида тарқалиши жуда қийин кечган. Садрриддин Айнийнинг гувоҳлик беришича, «Мунозара»нинг бир қисми йўлда рус цензорлари қўлига тушиб, йўқ қилинган бўлишига қарамай, у Бухорога яширин келтирилган. Фитратнинг замондоши Файзулла Ҳўжаевнинг қайдига кўра, рус охраникаси нафақат Фитрат асарини, балки уни ўқиган, келтирган кишиларни ҳам қаттиқ таъқиб остига олган. Шунинг учун бўлса керакки, ушбу китоб «Не подлежит оглашению» муҳри остида Тошкентда полковник Ягелло таржимасида рус тилида жуда оз нусхада чоп этилган.

Аммо шундай таъқибларга қарамай, ушбу китоб жадидчилик ҳаракатининг етакчиларидан бўлган Маҳмудхўжа Бехбудийнинг тавсияси билан Ҳожи Муъин Шукруллох ўғли томонидан туркча (ўзбекча) га таржима қилиниб, 1911 йили дастлаб, «Туркистон вилоятининг газети»да, сўнгра эса, алоҳида китобча ҳолида «Туркистон кутубхонаси»да

нида чоп қилинган. Бу таржима саҳнага мўжалланган вариант бўлганлиги учун у тез орада Тошкент ва Самарқанд театрларида қўйилган. Таржима, аввало, томошабинлар савияси ва саҳна имкониятларини назарда тутган ҳолда амалга оширилгани учун унинг муҳим ўринлари тушиб қолган, унинг тил ва услуби ҳам томоша асарларининг «тили»га айлантирилган. Энг асосийси қисса Амир ва Рус ҳокимияти даврида саҳнага чиққани учун ҳам ундаги сиёсий шарҳлар тушириб қолдирилган, баъзи қахрамонлар ва тилга олинган тарихий шахсларнинг номлари ҳам ўзгартрилган (масалан, ёш усмонлилар ҳаракатининг йўлбошчилари Анварбек ва Ниёзийбек ўрнига Лев Толстой ҳақида лавҳа киритилган). Қиссанинг «Муқаддима»си ўрнига эса «Мутаржимдан» сарлавҳаси билан кичик сўзбоши берилган. Асарнинг Бухоро амира ва аҳли ватанга хитобан ёзилган «Хотима»си ўрнига ҳам Маҳмудхўжа Бехбудийнинг «Мунозара ҳақиқинда» сарлавҳали рус-тузем мактаблари тарғибига бағишланган сўнгсўзи қўшилган. Шунга қарамай, Фитратнинг асари ўз она юртида ҳам, шарқ ва ғарб ўлкаларида ҳам машҳур бўлиб кетган. Унинг форсий матни Бомбайда (1929), Қарачида (1942) ва Душанбеда (1996) қайта нашр қилинган.

«Мунозара»нинг илк танқидчиси ҳам, ношири ҳам Маҳмудхўжа Бехбудий бўлган. Улуғ аллома асарнинг замона учун энг муҳим хусусиятларини таъкидлар экан, шундай ёзади: «Усули жадид мактабларини(нг) нафлиги ва фунун замонда таҳсилнинг бухорийлар учун лузуми тўғрисида Фаранги афанди ила Мударриси бухорий жаноблари ораларинда бўлган баҳс ва суҳбат «Мунозара» исмида бир рисола шаклида форсий тилда, таъб ва нашр бўлибдир. Бизда кўздан кечирдикки, ҳақиқатан бухорийлар учун нафъийдир. Фаранги ва Мударрис тилидан бу муҳим баҳслик рисола тахрир этувчи ва ҳам таъбига арзи ташакур қилурмиз. Иншооллох, бу рисола бухорийларнинг уйгонмоқига боис бўлиб, «Мунозара» муҳарририни раҳмат ила ёд этарлар». Бу каби тавсияномадан ҳамда Туркистон театрлари саҳналарида ва бошқа театр труппалари томонидан қайта-қайта ижро этилгани учун ҳам асар зиёлилар ўртасида катта мунозараларга сабаб бўлган. Шунинг учун ҳам ушбу асарга «Туркестанские ведомости» газетаси В.Андреевнинг «Бухорода янги оқимлар» номли мақоласи (1916) орқали муносабатини англатишга мажбур бўлган.

Асарга илиқ муносабат ўз даврида Истанбулда чиқадиган «Сироту-л-мустикам» жаридасида билдирилган. Мазкур нашрдаги туркум мақолаларда Ғиёссидин Ҳасаний Бухоронинг асар бошлариданги аҳволи руҳиясини таҳлил қилар экан, ундаги таълим тизими билан боғлиқ қатор можароларни «Мунозара» воситасида изоҳлашга ҳаракат қилган. 60-йиллардан сўнг, бу асар Америка ва ғарбий Оврўпа олимлари томонидан талқин ва таҳлил этила бошлаган. Америкалик машҳур туркшунос олим Э.Оллвортнинг «Ўзбек адабий сиёсати» (1964), француз олимаси Элен Каррер Энкоуснинг

«Ислом ва Рус империяси» китобларида чуқур таҳлил этилиб, ўз ижобий баҳосини олган. Шунингдек, олмон олимаси И.Балдауфнинг тадқиқотлари ва, ниҳоят, Хисао Куматсунинг қисса таҳлилига бағишлаган рисолаларида ушбу асар ўзбек ва тожик насридаги илк замонавий қисса сифатида баҳоланган. Асар шунингдек, Холиқ Мирзазода-нинг «Демократ жадид адабиёти» мақоласида, сўнгра, ўзбек олимлари Э.Каримов, Б.Қосимов, А.Алиев, Б.Эргашев ва Г.Раҳимова кабиларнинг тадқиқот ва мақолаларида ҳам чуқур таҳлил этилган.

Улуғ юнон файласуфи Афлотун асарлари услубида, яъни суҳбат-баҳс тарзида ёзилган «Мунозара»да нафақат аҳли Бухоронинг, балки бутун Туркистон ёки жумлаи шарқ ўлкаларидаги таълим масалалари борасида фикр юритилади. Қисса негизига асос қилиб олинган зиддиятларнинг илдизи, фақатгина таълим тизимининг архаик усули доирасида қолиб кетмайди, балки Бухоро зиёлиларининг шундай жаҳолат ботқоғига ботиб қолишига ва халқнинг ночор ва қашшоқ турмуш кечирishiга сабаб бўлган иллатлар Фаранги ва Мударрис баҳси воситасида очиб берилган. Муаллиф иллатларнинг заминини ошкор этиш орқали калаванинг учини бевосита Бухородаги амирлик тузуми ва Бухоро юртини мустамлака тупроғига айланишига сабабчи бўлган Амир Олимхон ва унинг аёнлари ҳамда мамлакатда ўз ҳукмини ўрнатган рус маъмуруларининг зулми каби масалаларга боғлайди. Шунинг учун ҳам асар уч томонлама - ҳам Бухоронинг жоҳил муллолари, ҳам амир ва унинг амалдорлари, ҳам Туркистондаги рус ҳокимлари ва боринги, бевосита Петербургдаги ҳукмрон доираларининг аралашуви воситасида

каттиқ қаршиликка учраган. Асарда фош қилинишича, доимий аҳолисининг нуфузи 10 миллион бўлган Бухоро музофоти Русия ҳужумлари туфайли атиги икки миллион кишигагина эга бўлган кичик бир худуд бўлиб қолган. Унинг атиги етмиш минг нафари пойтахт ҳисобланган Бухоро шаҳрида яшайди. Фитрат ўн турфа синфга бўлинган бу етмиш минг аҳолининг ўндан тўққиз қисми зарурий хат-саводга эга бўлмаган кишилар эканини ачинаши ҳисси билан баён қилган. Энди муҳим масала, ўша хат-саводга эга бўлмаган аҳолини ўқитиш эмас, балки зиёлиларнинг ҳам билим ва савияси ҳаминқадар эканини кўрсатиш орқали қадимдан «ислом динининг қуввати»га айланган Бухоро ва унинг алломаларининг қадрини орттириш ҳамдир. Миқдор жиҳатдан олиб қараганда, атиги уч ярим минг кишини ташкил этадиган зиёлилар, асосан, мадраса мударрислари ва муллабаччалар қатлами ҳам шиа ва сунний, жадид ва қадим сингари мухолифатлар асосида ўзаро нифоқда бўлишган. Фитратнинг талқини, зиддиятнинг ўзаги таълим тизимидагина эмас, балки ўша таълим тизимининг манфаат ва иқтисод қуролига айлантириб олган зиёлиларнинг сажиясида. Муулмон ўлкаларида, табиийки, таълим тизимининг асоси Қуръон ва унинг тафсири, Ҳадислар ва мўминларнинг Пайғамбаримиз ахлоқлар билан зийнатланиши каби масалаларга қурилган. Фитрат бу жиҳатни бир мусулмон зиёлиси сифатида асло инкор этмайди, ҳолбуки, айрим шўро ва рус олимлари томонидан асар шу рўҳда ҳам талқин қилинган. Бироқ ўша мусулмон таълимотининг асоси саналган Қуръон ва Ҳадис илмининг ўқитилиши талаб даражасида эмаслиги,

атиги уч-тўрт йиллик таҳсили давомида ўрганилиши зарур қатлами зиёлилар ортиқча «мусахрофот»лар эвазига, йигирма йилга қадар қўзилиб кетиб, киши умрининг асосий қисмини банд қилиб қўйиши ва бу каби нодонлик билан боғланган айрим зиёлилар аҳли Бухоронинг аҳволидан мутлақ бебахарлиги масаласидир.

Маълумки, барча жамиятларда аҳолининг асосий фикр қатлами зиёлилар ташкил этиб келган. Аср бошларига келиб ўзаро низо ва билимсизлик, мусулмон ахлоқига тўғри келмайдиган бадхулқликлар билан шугулланиш натижасида умумжаҳон тараққиётдан анча ортда қолиб кетган зиёлиларнинг ҳолати асарда реал кўрсатиб берилганки, бундан мурод - жамият ўзининг аҳволини худди ойнадаги каби кўрсин, ўзининг камчил ва устун жиҳатларини англасин ҳамда Бухоро музофотида ҳам зиёлилар етакчилигини ўз қўлларига олсин, деган мантиқ сингдилган. Масаланнинг муҳим жиҳати муаллифга тинчлик бермаганини қиссанинг ҳар бир воқеасидан, сюжет чизбегуи композицион қурилишидан ҳам илғаш мумкин. Асарнинг «Мунозара» деб олинishi ва кўҳна суҳбат усулини тайин қилиниши ҳам бевосита муаллиф ниятларининг амалга ошиши учун бажарилган вазифадай туюлади. Қолаверса, бундай усул нафақат қадимий, балки икки аср бўсағасидаги мураккаб ижодий воқеалар силсиласини англатиш учун замонавий услуб даражасига кўтарилган эдики, бунинг тасдиғини ғарб адабиётида ҳам, мусулмон шарқ алломаларининг асарларида ҳам учратамиз.

«Мунозара» фақатгина жадидчилик қарашлари ифодачисигина бўлиб қолмай, балки, бир томондан, муаллифининг «Раҳбари нажот» (1913), «Мавлуду шариф ёки хайрул башар» (1914), «Мухтасари тарихи ислом» (1915), «Ойила» (1916) каби асарларидаги диний-фалсафий ақидаларнинг ибтидоси билан боғланса, иккинчи томондан, ижодкорнинг айни ўша даврда яратилган «Ҳинд сайёҳининг баёноти» асарида баён қилинган ўз юртини мустақил, овоз ва обод кўрмоқ истаги билан йўғриладики, бу мураккаб асарни тушунишда, табиийки, Фитратнинг бошқа публицистик ва бадий асарларини ҳам назардан ўтказишга тўғри келади. Жумладан, Истанбулда ёзилган «Бухоро вазيري Парвоначи Насруллохбек Ҳазратина очик мактуб»да, кейинроқ чоп этилган «Жохилона таассубга мисол» каби мақолаларда ҳам бу каби кайфиятлар жуда аниқ очиб берилган. Шунингдек, Фитратнинг мазкур қисса доирасида зухур билан қарашларини англашда унинг «Шарқ сиёсати», «Йиғла, Ислом» сингари публицистик рисолалари ҳам кўмак бериши шубҳасиз. Хуллас, ким қандай талқин қилишидан қатъий назар, асарнинг умумий руҳи, унда акс этган масалалар қамрови ва мушкул муаммоларни тушунишда, шўро даврида урф бўлган турли «изм»лар ўртасидаги сарсон таълимотларга эмас, балки Фитратнинг ўз асарларига таянилгандагина кутилган мақсадга эришиш мумкин.

Ҳамидулла БОЛТОБАЕВ,
Филология фанлари доктори, профессор

Маданият

Сен томон талпинар юрак

Кинематография агентлиги буюртмасига бинан «Sinema Servis» МЧЖ томонидан «Саид Аҳмад ва Саида Зуннунова. Сен томон талпинар юрак» номли ҳужжатли фильмини суратга олиш ишлари бошланди.

Фильм сценарийсини Гулмира Мусажонова ва Нодира Саидахмад қизи ёзган. Картинага Ҳамидулла Бобоқулов режиссёрлик қилмоқда.

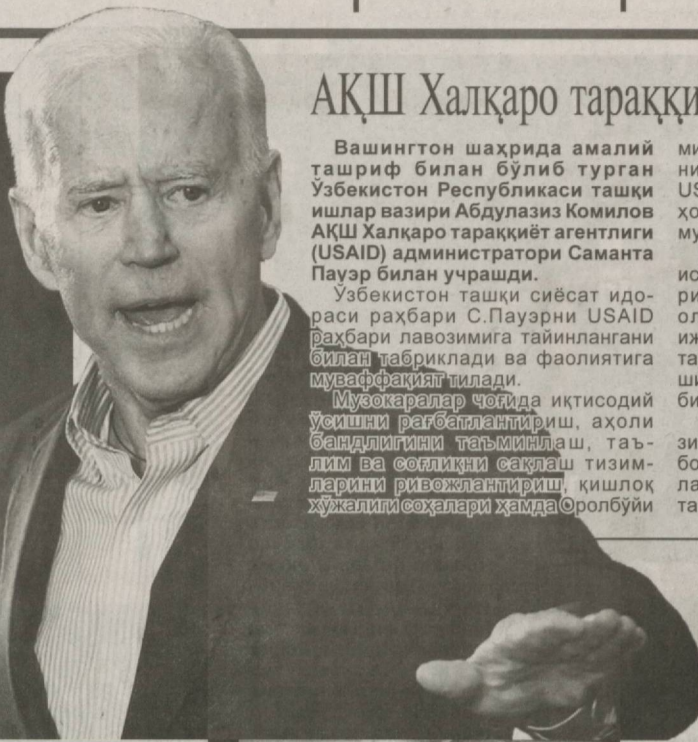
Саид Аҳмад ва Саида Зуннунова ҳаёт йўли ҳақида кўплаб асарлар ёзилган, яқинда бадий фильм ишланди. – дейди фильм режиссёри Ҳамидулла Бобоқулов. – Икки захматкаш ижодкор яқин ўтмишда яшаган бўлсада, уларнинг ҳаёт йўли ҳақида турли ибратли воқеалар, афсонавий севги қиссалари эл орасида оғиздан-оғизга кўчиб юради. Биз ишончли ва тўғри маълумотларни томошабинга ҳавола қилмоқчимиз. Мақсадимиз, ўзбек адабиётининг йирик даргалари бўлмиш фильмиимиз қахрамонларини томошабинларга янада яқиндан танитиш. Картинада Саид Аҳмаднинг ибратли ҳаёт йўли, Саида Зуннунованинг вафо ва садоқати, уларнинг башариятга қолдирган бой маънавий меросини тарғиб қилмоқчимиз.

Кинематография агентлиги ахборот хизматининг маълум қилишича, ушбу картина мустақиллигимизнинг 30 йиллиги арафасида тайёр бўлиши кўзда тутилган.

Д.МАМАТОВА, ЎЗА

АҚШ президенти Жо Байден: «Эрон ҳеч қачон ядро қуролига эга бўлмайди»

Президент Жо Байден АҚШ Эроннинг ядро қуролига эга бўлишига йўл қўймаслиги бўйича фикр билдирди. «INTERFAX.RU» хабарига айтилишича, Байден Оқ уйда Исроилнинг лавозимини тарк этган президент Ревен Ривлин билан учрашувида: «Кузатувим остида Эрон ҳеч қачон ядро қуролига эга бўлмайди», деб таъкидлаган. «Associated Press» унинг сўзларидан иқтибос олган. Эслатиб ўтамиз, ўтган ҳафта Исроил мудофаа армияси штаби бошлиғи Авив Кочави Байденнинг хавфсизлик бўйича маслаҳатчиси Жейк Салливан билан учрашган ва АҚШ Эроннинг ядровий дастурига қайтишига нисбатан норозилигини билдирганди.

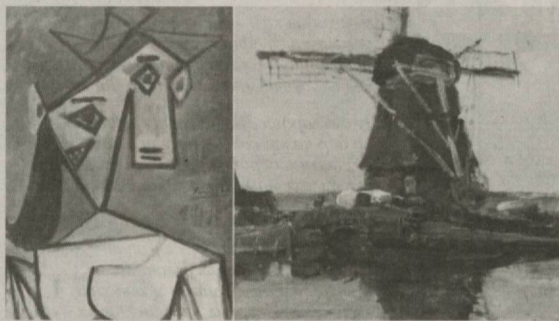
АҚШ Халқаро тараққиёт агентлиги раҳбари билан учрашув

Вашингтон шаҳрида амалий ташриф билан бўлиб турган Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов АҚШ Халқаро тараққиёт агентлиги (USAID) администратори Саманта Пауэр билан учрашди. Ўзбекистон ташқи сиёсат идораси раҳбари С.Пауэрни USAID раҳбари лавозимига тайинлангани билан табриклади ва фаолиятига муваффақият тилади. Музокаралар чоғида иқтисодий ўсишни рағбатлантириш, аҳоли бандлигини таъминлаш, таълим ва соғлиқни сақлаш тизимларини ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги соҳалари ҳамда Орол бўйи

минтақасидаги экологик муаммоларни ечиш борасида Ўзбекистон ва USAID ўртасидаги ҳамкорликнинг ҳозирги ҳолати ва истиқболлари муҳокама қилинди. С.Пауэр Ўзбекистондаги ислохотлар дастурини амалга оширишда ўсишга эришилаётганини олқишлади ҳамда ҳукуматнинг ижтимоий-иқтисодий ва гуманитар тараққиёт бўйича мақсадларига эришишда кўмаклашишга тайёрлигини билдирди. USAID администратори «Марказий ва Жанубий Осиё: минтақавий боғлиқлик. Таҳдидлар ва имкониятлар» мавзусидаги конференцияга таклиф учун миннатдорлик билдир-

ди ва форум ишида ўзининг иштирок этиши имкониятларини кўриб чиқишга тайёрлигини маълум қилди. Музокараларда томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан ҳам фикр алмашилди. Эслатиб ўтамиз, 2020 йил октябр ойида АҚШ ҳукумати мамлакатимиздаги иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий ислохотлар дастурини қўллаб-қувватлаш мақсадида Ўзбекистонда тўлақонли миссия очилишини эълон қилган эди. 2021 йил 10 июнда Микаэла Мередит Ўзбекистондаги USAID миссиясининг биринчи директори вазифаларини бажаришга киришди. Манба: Ташқи ишлар вазирлиги сайти

Ўғирлаб кетилган санъат асарлари топилди

Грецияда 9 йил аввал Афина миллий галереяси-дан ўғирлаб кетилган Пабло Пикассонинг «Аёлнинг боши» сурати топилди. «BBC News» хабарига кўра, шунингдек, ўша пайтда Пикассонинг асари билан бирга ўғирланган Питер Мондрианнинг «Шамол тегири» сурати ҳам топилди. Бир неча ой аввал поли-

лиция 2012 йилда санокли дақиқаларда ўғирланган бу суратлар Грециядан ташқарига олиб чиқилганини маълум қилганди. Пикассо ўз асарини Греция галереясига 1949 йилда совға қилган. Эслатиб ўтамиз, май ойида Пикассонинг «Дераза олдида ўтирган аёл» сурати аукционда 103,4 миллионга сотилганди.

Максимнинг бошига бахт куши кўнди

ХОҚ қошидаги Халқаро синов агентлиги (ITA)нинг 3 кун муқаддам IWF ижроқўм аъзоларига нисбатан эълон қилган айблови натижасида Европа оғир атлетика федерацияси президенти Ҳасан Аккус истеъфога чиқди, дея хабар тарқатди insidethegames.biz сайти. Хабарда келтирилишича, Аккуснинг Европа оғир атлетика федерацияси раҳбарлигидан кетиши уни IWF ижроқўм кўмитаси аъзолигидан, Туркия оғир атлетика федерациясини бошқаришдан маҳрум қилибгина қолмай, олимпия ҳаракатидаги иштирокини ҳам чеклаб қўйиши эҳтимолга яқин. Унинг «саҳна»дан тушиши Европа оғир атлетика федерацияси биринчи вице-президенти Максим Агапитовнинг мавқеи юксалишига олиб келади. IWF Низомига асосан россиялик мутахассис Европа оғир атлетикасининг вақтинча раҳбарлигига киришади. Аммо экспертларнинг фикрига кўра, россиялик мутахассис Халқаро олимпия кўмитаси учун исталмаган шахс ҳисобланади. Ўз навбатида, туркиялик мутахассис «Токи, халқаро синов агентлиги менинг айбисизлигимни тан олмас экан, Европа оғир атлетика федерацияси (EWF) раҳбарлигини бажаришдан воз кечаман», дея баёнот берди.

180 миллион 817 минг нафардан ошди

Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотларига асосланиб берган хабарига кўра, охириг сутка давомида дунёда коронавирус инфекцияси билан касалланишнинг 325 138 янги ҳолати аниқланди. Айти дамда дунёда коронавируси инфекциясини юқтирганлар сони 180 миллион 817 мингдан ортиқни ташкил этмоқда. Шундан 3 миллион 923 мингдан зиёд киши вафот этган (28.06.2021 йил Европа вақти билан соат 16:47 ҳолатига кўра). Жонс Хопкинс университетининг ҳозирги (29.06.2021 йил Тошкент вақти билан соат 09:21 ҳолати) маълумотларига кўра, дунёда касалликни 181 миллион 388 мингдан ортиқ одам юқтирган, улардан 3

миллион 928 мингдан ортиғи вафот этган. Касаллик тасдиқланган ҳолатлар бўйича: АҚШ биринчи ўринда турибди, у ерда ЖССТ маълумотларига кўра 33,285 миллиондан ортиқ корона-вирус инфекциясини юқтирганлар аниқланган. Иккинчи ўринда Ҳиндистон (30,279 миллиондан ортиқ), учинчи ўринда Бразилия (18,386 миллиондан ортиқ), тўртинчи ўринда Франция (5,660 миллиондан ортиқ), бешинчи ўринда эса Россия (5,472 миллиондан ортиқ). Жонс Хопкинс университетининг ҳозирги маълумотларига кўра, дунё бўйича коронавирусга қарши 2 миллиард 966 миллиондан ортиқ доза вакцина қўлланилган.

Ниҳоят, ТикТок тақиққа учради

Покистон суди ТикТок ижтимоий медиа иловаси фаолиятини 8 июлгача тўхтатиш бўйича қарор қабул қилди. ОАВ хабарларига кўра, Синдх Олий судида ТикТокда тарқатилган «ахлоқсиз ва одобсиз» постлар туфайли жабрланган бир фуқаронинг ТикТокка қарши очган даъвоси бунга сабаб бўлган. Суд қарориди ТикТокнинг илгари ҳам Покистон Телекоммуникация Агентлигининг

маънавиятга зид постларни тарқатмаслик тўғрисидаги қоидалари бажарилмаганлиги таъкидланган. Шунга кўра, Покистон Телекоммуникация агентлиги томонидан 8 июлда ўтадиган навбатдаги суд мажлисида ТикТокни тўхтатиш қарори қабул қилинган. Шу билан Покистон Ҳиндистондан кейин ТикТокни тақиқлаган Осиёнинг иккинчи мамлакатига айланди.

Германия ҳарбийлари карантинга олинади

Афғонистондан қайтувчи Бундесвер ҳарбийлари икки ҳафталик карантин муддатини ўтайди. «Spiegel» журналида ёзилишича, Германияда ҳарбий раҳбарият коронавируснинг юқумли «дельта» тури тарқалмаслиги учун шундай қарорга келган. Маълумки, дастлаб Ҳиндистонда пайдо бўлган бу вирус кўшни Афғонистонда ҳам кенг тарқалган. Хозир Афғонистондаги иттифоқчилар кўшинида 500 дан ортиқ немис ҳарбийлари бор, улар яқин кунларда чиқарилади, бунинг санаси хавфсизлик нуқтаи назаридан маълум қилинмаган.

Макрон мағлуб бўлди...

Францияда 2022 йилги Президент сайловлари олдидан ўтказилган минтақавий сайловларда Президент Макрон навбатдаги зарбага учради. Бошқача айтганда, Макрон партияси сайловларнинг иккинчи босқичида 7 фоишдан кам овоз тўплаб, минимум этиб белгиланган 10 фоишли чегарадан ҳам ўтолмади. Иккинчи турда ҳам натижалар ўзгармади. Президент Макрон ва ўнг тараф етакчиси Ле Пен партиялари мағлубиятга учради. Биринчи турдаги сайловда қатнашувчилар 32 фоишни ташкил этганини таҳлилчилар алоҳида таъкидламоқда. Зеро, бу сайловлар Франция тарихидаги энг паст фаоллик даражаси сифатида қайд этилди. Иккинчи тур сайловларда эса сайловчиларнинг атиги 34 фоиши овоз бериш учун участкаларга борди, холос. Энг ачинарлиси, Президент Макроннинг партияси 7 фоишдан кам овоз олиб, иккинчи босқичида иштирок эта олмади. Ле Пеннинг партияси ҳам мағлубият ҳақида ўйламаган эди. Буни устига, сиёсий лидер 2015 йилдаги баъзи ютуқларини ҳам бой берди. Иккинчи турда марказий ўнг қанот кучлар устунлик қилганини айтиш жоиз. Ушбу сайловларда Республикачиларни ҳам ўз ичига олган марказ ўнг партиялар 38,1%, марказчи-чап ва экологик партиялар эса 34,8% овоз олгани маълум қилинпти.

Муҳожирлар яланғоч ҳолда калтакланган

Юнонистон хавфсизлик кучлари Эдирне чегарасида қўлга олинган ва мамлакатга ноқонуний киришга уринган 42 нафар муҳожирни яланғоч ҳолда калтаклаб, Туркияга жўнатиб юборганлигини эълон қилди. Туркия Миллий Мудофаа вазирлигининг баёнотида кўра, Греция муҳожирларга жуда ёмон муносабатда бўлган. Уларга ҳатто, егулик ва сув ҳам берилмаган. Баёнотда, шунингдек, Греция муҳожирларни таъби қилишни давом эттираётгани ҳам айтилган.

ОБУНА – 2021

«МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ» ГАЗЕТАСИГА
6 ОЙ УЧУН ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА!

Обуна
индекси
158

Кеча футбол бўйича Европа чемпионати 1/8 финал босқичининг сўнги жуфтлик баҳслари бўлиб ўтди. Кеч соат 21.00 да бўлиб ўтган баҳсда Англия Германияни 2:0 ҳисоби билан енган бўлса, тунги футбол «спектакли»да Украина Швецияни 2:1 га таслим этди.

Айтиш лозимки, ўтган учрашувлардаги шиддатли футбол тўқнашувлари миллионлаб ишқибозларга чексиз завқу шавқ бағишлаш билан, қувонч ва армон кўз ёшларига ҳам сабаб бўлди. Уэльс, Австрия, Португалия, Нидерландия, Хорватия, Германия, Швеция ва амалдаги жаҳон чемпиони Франциянинг «Евро-2020»нинг томошабинлар қаторидан жой олиши кимлар учундир қутилган ва қутилмаган муждаларни тўхфа этди.

Нима бўлганда ҳам, кўҳна қитъа футболининг катта ҳаяжони – финал босқичи тобора яқинлашгани сайин унинг атрофидаги гала-говурлар авж паллага чиқмоқда. Кузатишда давом этамиз.

Огоҳлик

**ЭЙ ХОНИМЧА,
400НИ ОЛГИНДА,
ЧЕКИШНИ ТАШЛА!**

Англия соғлиқни сақлаш хизмати хабарига кўра, ҳукумат чекишни ташлаган ҳомиладор аёлларни рағбатлантириш тўғрисида қарор қабул қилмоқчи.

Хотин-қизлар саломатлигини тиклашга қаратилган ушбу лойиҳага кўра, чекишдан воз кечган ҳомиладор аёлларга 400 фунт стерлинг миқдорида савдо купони берилар экан. Ушбу лойиҳа доирасида ўтказилган суровномада 1000 нафар ҳомиладор аёлдан 177 нафари ана шундай усул билан чекишни ташлаши мумкинлигини билдиргани айтилмоқда.

Қадимий инсон тури топилдими?

Исроилда 120 минг йил олдин яшаган ва шу пайтгача фанга маълум бўлмаган қадимий инсон тури топилгани хабар қилинмоқда. Олимлар Рамла шаҳри яқинида топилган бош суяги қолдиқлари эгасини энг қадимги одамлардан бири деб аташмоқда.

Тадқиқотчиларнинг фикрича, бу одам юзлаб йиллар илгари Европадан чиқиб кетган ва Осиёда яшаб кун кечирган. Ушбу қадимги одам турига «Рамла Ҳомо» дея ном берилди. Тель-Авив университети доктори Хила Мейнинг айтишича, бу кашфиёт инсоният тарихини, хусусан, неандерталлар қандай пайдо бўлганлигини янги маълумотлар билан бойитади. Қайд этилишича, Янги топилма Европадаги қадимги неандертал давригача яшаган инсон гуруҳлари ўртасида ўхшашлик борлигини ҳам кўрсатяпти.

Чимдим кулги

Онаси қорнида эгизаклар ўзаро гаплашишяпти:
 — Ака ҳақиқатан ҳам ташқарида ҳаёт бормикан-а?
 — Билмадим-у, укам, ҳали ҳеч ким у ёқдан қайтган эмас.

— Ёшингиз нечада?
 — Ёшман, гўзалман, ҳамиша ўн саккиз ёшман. Аёл кишидан ёшнинг сўрашга уялмайсанми?
 — Ҳаддингиздан ошманг, судланувчи! Сиз суд залидасиз!

Кутлаймиз!

Ишонч муборак бўлсин, азиз ҳамкасблар!

27 июнь — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кун муносабати билан миллий журналистика соҳасини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган, мамлакат ва жамият тараққиёти йўлида фидойилик кўрсатаётган бир гуруҳ ҳамкасбларимиз давлатимизнинг фахрий унвон, орден ва медаллари билан тақдирландилар.

Тахририятимиз ва кўп минг сонли ўқувчиларимиз номидан «Жаҳон адабиёти» журнали бош муҳаррири **Аҳмадjon Мелибоев**ни «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист» фахрий унвони, Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмасининг Фарғона вилояти бўлими раиси **Муҳаммаджон Обидов**ни «Дўстлик» ордени, Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университетининг ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири **Муқимжон Қирғизбоев**ни «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийи» фахрий унвони, «Тафаккур» журнали бўлим мудири **Султонмурод Олимов**ни «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони, «Хуррият» газетаси бош муҳаррири **Абдирасул Жумакулов**ни «Меҳнат шўхрати» ордени, «Адолат» ижтимоий-сиёсий газетаси бош муҳаррири **Ислом Ҳамроев**ни «Дўстлик» ордени, «Ишонч» ва «Ишон-Доверие» газеталари бош муҳаррирининг биринчи ўринбосари **Анвар Кулмуродов** ва «Маҳалла» газетаси махсус муҳбири **Хайрулло Абдурахмонов**ларни «Шўхрат» медали билан муборакбод этамиз.

Сўз ва матбуот эркинлигини таъминлаш, юртдошларимизнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, жондан азиз Ватанимиз номини улуглаш йўлидаги ишларингизга омад талаймиз, азиз ҳамкасблар.

ЎЗБЕКИСТОН
 «МИЛЛИЙ
 ТИҚЛАНИШ»
 ДЕМОКРАТИК
 ПАРТИЯСИНING
 ИЖТИМОЙ-
 СИЁСИЙ
 ГАЗЕТАСИ

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ:

Алишер ҚОДИРОВ – кенгаш раиси,
Акмал САИДОВ, **Абдулазиз АККУЛОВ**, **Аброр ПЎЛАТОВ**,
Амридин БЕРДИМУРОДОВ, **Бахтиёр САЙФУЛЛАЕВ**,
Илхом АБДУЛЛАЕВ, **Минхожиддин МИРЗО**,
Нодир МУХТОРОВ, **Отабек ЖИЯНБОЕВ**,
Озодбек НАЗАРБЕКОВ, **Ортиқали ҚОЗОҚОВ**,
Феруза МУҲАМЕДЖАНОВА, **Хуршид ДЎСТМУҲАММАД**,
Шерзодхон ҚУДРАТХЎЖА, **Шавкат ШАРИПОВ**,
Шухратжон АХУНДЖАНОВ.

Бош муҳаррир:
Миродил АБДУРАҲМОНОВ

ТАХРИРИЯТ

МАНЗИЛИ:
 Тошкент шаҳри,
 Миробод тумани,
 Буюк Турон кўчаси,
 41-уй.
 Газета тахририят
 компьютер
 марказида терилди
 ва саҳифаланди.

Муаллифлар фикри
 тахририят нуктаи
 назаридан фарқ
 қилиши мумкин.

Тахририятга келган хатлар доимий
 эътиборимизда бўлиб, улар
 муаллифларига қайтарилмайди.

Навбатчи муҳаррир:
Равшан МАҲМУДОВ
Навбатчи:
Вилоятхон ШОДИЕВА
Дизайн гуруҳи:
Маъмуржон ҚУДРАТОВ,
Умид АРСЛОНБЕКОВ,
Фирдавс ҲАМИДУЛЛАЕВ,
Соҳиба СОЛИЕВА

ТЕЛЕФОНЛАР:
Қабулхона (факс): (71) 232-12-03, +99897 755-10-11

Газета «SHARQ» нашриёти-мағбаа акциядорлик компаниясида
 чоп этилди.
 Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй

2008 йил 29 октябрда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
 агентлиги томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган.
 Газета ҳафтанинг чоршанба кунини чиқари.

Адади – 2 662.
 Газетанинг баҳоси келишилган нархда.
Қоғоз бичими: 350x587. **Ҳажми:** 4 босма табоқ
 Буюртма – 616
 Босишга топшириш вақти 21.00.
 Топширилди 5:00

Электрон почта: ISSN 2010-7714
 mtiklanish@bk.ru / mtiklanish@mail.ru